

عنوان مقاله:

عناصر شریعت دوگانه ی شاعری انوری

محل انتشار:

فصلنامه شعرپژوهی (بوستان ادب)، دوره 6، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

هادی جوادی امام زاده - دانشگاه ارومیه

محمد امیر عبیدی نیا - دانشگاه ارومیه

خلاصه مقاله:

چکیده: شریعت شاعری، مبتنی بر اصول، عناصر و راهبردهای هنری شاعران است و عناصر این شریعت در دوره های مختلف تاریخی و ادبی، بنا به شرایط اجتماعی، ابعاد شخصیتی و الگوهای مختلف فکری- هنری هر یک از شاعران، جنبه ی نسبی و متغیر پیدا کرده است. با توجه به شرایط درباری حاکم بر جامعه ی انوری و نیز افکار و الگوهای مادی گرایانه ی وی، این شاعر ترجیح می دهد که تنها، شخصیت مداح و هجاگوی خود را رونمایی کند و بر این اساس، شریعت آغازین شاعری خود را بر دو محور "گدایی های شاعرانه" و توجه انحصاری به نوع ادبی "مدیحه سرایی"- آن هم از نوع ستایش های ناسالم و غیرمنطقی- قرار می دهد؛ اما با آشفتنگی و نابسامانی پیش آمده از هجوم ترکان غز و در پی آن حذف حمایت‌های وابسته ساز حاکمان سلجوقی، اولین نشانه های تحول در شخصیت و شریعت شاعری انوری پدیدار می شود که شامل پشیمانی و سرخوردگی این شاعر از عناصر پیشین شریعت شاعری خود، همراه با نکوهش شعر(مدح) و شاعری (مدیحه سرایی) است. در این برهه، انوری با رونمایی از شخصیت نوظهور خود با عنوان "شخصیت واعظ و ناقد"، عناصر سازنده ی شریعت نوپای خود را- در نقطه ی مقابل شریعت پیشین- بر پرهیز از گدایی های شاعرانه ، توصیه به عقل گرایی (برای مقابله با طمع ورزی)، اهمیت دادن به سن کارآمدی شاعران (جهت پرهیز از هذیان گویی های شاعرانه)، لزوم نقش پذیری و نقش آفرینی شاعر در جامعه، و پرهیز از بردگی فکری (بویژه با دوری از خدمت درباریان) استوار می سازد.

کلمات کلیدی:

کلید واژه: انوری، بردگی فکری، شریعت شاعری، مدح، نکوهش شاعری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1459175>

